

Янги Ўзбекистонда маънавий тараққиёт асосларини
кучайтиришнинг долзарб масалалари

**РЕСПУБЛИКА
МАЪНАВИЯТ ВА МАЪРИФАТ
МАРКАЗИ**

**“МАЪРИФАТ”
ТАРҒИБОТЧИЛАР ЖАМИЯТИ**

**РЕСПУБЛИКА МАЪНАВИЯТ ВА МАЪРИФАТ
МАРКАЗИ БУХОРО ВИЛОЯТ БЎЛИМИ**

2022 йил – Инсон қадрини улуғлаш ва фаол маҳалла йили

**ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОНДА МАЪНАВИЙ
ТАРАҚҚИЁТ АСОСЛАРИНИ
КУЧАЙТИРИШНИНГ ДОЛЗАРБ
МАСАЛАЛАРИ**

республика илмий-назарий анжумани материаллари

2022 йил 2 декабрь

Бухоро

tarbiya - ta'lim jarayonining ma'rifiy majmuasini ham o'z ichiga oladi. Ammo, har qanday ilmiy-intellektual jihatdan yetuk ta'lim faqat gumanistik tarbiya bilangina yuksak ma'naviyatga asos bo'lishi mumkin.

Hozirgi davrda inson qadr-qimmati hurmatiga asoslangan e'tiqod, uning huquqlarini e'tirof etadigan fuqaro tarbiyasiz taraqqiyot bo'lishi mumkin emasligi ayon bo'lib bormoqda. Shu jihatdan erkin fuqaro ma'naviyati shakllanishiga qaratilgan g'oyaviy tarbiya-gumanistik e'tiqod va ratsional-tanqidiy dunyoqarashni ham anglatadi. Afsuski, XXI asr g'ayriinsoniy mafkuralar, ayniqsa, ma'naviy tubanlikni ulug'lovchi, insondagi tuban instinktlar (insondagi g'ayriinsoniylik)ni kuchaytirishga qaratilgan intilishlar davri bo'lmoqdaki, bunday sharoitlarda, avvalo, tarbiya ilmi ham bo'lgan falsafa yoshlar psixikasiga salbiy ta'sir ko'rsatuvchi turli g'oyaviy tahdidlarga qarshi qadriyaviy mo'ljallarni shakllantirish mummolarini yechishga qodir bo'lmog'i kerak. Mazkur muammolar o'z vaqtida yechimga ega bo'lmasligi esa, jamiyatda tanazulliy jarayonlarni kuchaytiradi, shuningdek, sekulyarizatsiyalashgan jamiyatlardan farqli ravishda islom faktori kuchli jamiyatlarga doimiy xavf solib turuvchi diniy fundamentalizmning tahdidiga chek qo'yilishi muammosini yanada murakkablashtiradi. Demak, "har qanday tarbiya jarayoni oxir-oqibat, o'z maqsad va mohiyatiga ko'ra g'oyaviy tarbiyadir.

Demak, erkin hayot, fuqarolik jamiyati - ta'sis yo'li, qanchalik muhim bo'lmasin odil qonunlarni yaratish bilan emas, balki umumtarbiyasi - Vaqt dialektikasi orqali qaror topadi. Zotan, fuqarolik jamiyati muassasa emas. U, eng avvalo, erkin shaxs, ozod fuqarodir.

YOSHLAR ONGIDA MAFKURAVIY IMMUNITETNI SHAKLLANTIRISHNING ZAMONAVIY PSIXOLOGIK OMILLARI

Laziz Yarashovich Olimov

Buxoro davlat universiteti Psixologiya kafedrasi dotsenti

Mafkuraviy immunitet - shaxs, ijtimoiy guruh, millat, jamiyatni turli zararli g'oyaviy ta'sirlardan himoya qilishga xizmat qiladigan g'oyaviy-nazariy qarashlar va qadriyatlar tizimi. Immunitet (lot. immunitaq - ozod bo'lish, qutilish) tibbiy tushuncha bo'lib, organizmning doimiy ichki muayyanligini saqlashi, o'zini turli

ta'sirlardan, tashqi infeksiyalar kirib kelishidan himoya qilishga qodir bo'lgan reaksiyalar majmui tushuniladi.

Sodda qilib aytganda, immunitet - kishi organizmining turli kasalliklardan himoya qila olish qobiliyatidir. Yuqoridagidan farqli o'laroq insonning umumiy immunitet tizimi tug'ma bo'lsa, mafkuraviy immunitetni shakllantirib borish zarur. Ikkinchidan, u har bir avlod uchun o'ziga xos xususiyatga ega. Uchinchidan, immunitet tizimi shakllangandagina jamiyatda mafkuraviy daxlsizlikni ta'minlash mumkin. Mafkuraviy immunitet tizimining, asosiy va birinchi elementi bu bilim. Ammo, bilimlarning turi ko'p. Buyuk davlatchilik shovinizmi yoki agressiv millatchilik mafkurasi tarafdorlari ham muayyan "bilim"larga tayanadilar, albatta. Shunday ekan, mafkuraviy immunitet tizimidagi bilimlar ob'ektiv bo'lishi, voqelikni to'g'ri va to'liq aks ettirishi, inson ma'naviyatining boyitishi va jamiyat taraqqiyotiga xizmat qilishi lozim. Ular, o'z mohiyat e'tiboriga ko'ra, Vatan va millat manfaatlari b-n uzviy bog'liq bo'lmog'i kerak. Mafkuraviy immunitet tizimining ikkinchi asosiy elementi ana shunday ilg'or bilimlar zamirida shakllanadigan baholar, qadriyatlar tizimidir. Zero, bilimlar qanchalik ob'ektiv va chuqur bo'lsa, uning zamirida yuzaga kelgan qadriyatlar ham shunchalik mustahkam bo'ladi.

Bir so'z bilan aytganda, qadriyatlar tizimi mafkuraviy immunitetning imkoniyatlarini belgilab beradi va zararli g'oyalar yo'lida mustahkam qalqon bo'lib xizmat qiladi. Ammo bilimlar va qadriyatlar tizimi mavjudligining o'zi mafkuraviy immunitetning mohiyatini to'liq ifoda eta olmaydi. Zero, bu ikki element mafkuraviy immunitetning uchinchi muhim elementi, ya'ni ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy va madaniy-ma'rifiy sohalardagi maqsadlar tizimi b-n bog'liq. Ana shunday aniq maqsadlar tizimi bo'lmas ekan, inson, millat yoki jamiyat goh oshkora, goh pinhona mafkuraviy tazyiqlarga duchor bo'laveradi.

Bugun dunyo shiddat bilan o'zgarmoqda. U atomlar vahimasidan, omilkorlik bilan singdirilayotgan, tajovuz va agressiyaning yangicha uslublaridan zir titrab turibdi. Insoniyat aqli va qo'li bilan samoda, yerda joylashtirgan ommaviy qirg'in qurollari xavotiri, yon atrofimizda sodir etilayotgan terroristik harakatlar, qudratli davlatlarning mustaqil davlatlarning ichki ishlariga aralashishi, nufuzli xalqaro tashkilotlar qo'li bilan siyosiy, iqtisodiy bosim o'tkazilishi, o'z manfaati yo'lida boshqalarning milliy manfaatlarini toptashga intilish, zo'ravonlik,

siyosiy bosim o'tkazishlar odatiy tusga kirib, turli mafkuraviy tajovuzlar uyushtirilmoqda.

Hozirgi kunda mafkura va demokratiya tushunchalari keng jarayon bo'lib, faylasuflar va ziyolilar turli atamalarda keng talqin qilmoqdalar. Mafkura falsafiy kategoriya sifatida muayyan bir ijtimoiy guruh yoki millatning, partiya va davlatning tub manfaatlarini nazariy jihatdan asoslovchi va himoya qiluvchi falsafiy, siyosiy, huquqiy, diniy, ma'naviy ma'rifiy qarashlarning butun bir tizimiga aytiladi. Demak, o'zbek xalqining milliy mafkurasini millatimizning tub manfaatlarini nazariy, ilmiy asoslovchi va himoya qiluvchi falsafiy, huquqiy, siyosiy, ma'naviy, ma'rifiy, diniy qarashlarning yaxlit bir tizimidir. Har bir insonning mavjudligi uning mafkurasida aks etadi. Lekin mafkurani ko'rib ham, ushlab ham bo'lmaydi. Bu degani mafkura quruq tushuncha, mavhum tasavvur emas. Mafkura aniq, doimo sezib turadigan, insonni faoliyatga undaydigan, unga ruhiy-mafkuraviy qudrat bag'ishlaydigan maqsadlar. Insoniyat uzoq tarixiy taraqqiyot davomida qo'lga kiritgan barcha yutuqlari, dunyoni va o'zini anglashi, shaxs aql-zakovati, ogohligi va idroki aynan ana shu mafkura orqali mavjud bo'ladi. Mafkurasiz bashariyat insoniylik ummonidan sahroga uloqtirib tashlanadi. Mafkurasiz jamiyat ham, davlat ham, odam ham bir qadam ham olg'a yurolmaydi. Insoniyat o'z tarixida nimani yo'qotgan bo'lsa, bu mafkuraviy jihatdan kambag'alligi oqibatidir. O'z tarixida nimaga erishgan bo'lsa barcha boyliklar, kashfiyotlarning asosi – mafkuradir. Mafkuraning ilohiy qudrati shundaki, ezgu ishlar, olijanob fazilatlar, muqaddas qadriyatlar va go'zal urf-odatlar tafakkur quroliga aylangandagina, har bir insonning, har bir millatning mustaqkam himoyachisiga aylanadi. Shuning uchun ham mafkura har qanday quroldan qudratli, kuchli. Istiqloq yillarida jamiyat milliy mafkurasini shakllantirishda juda katta beqiyos ishlar amalga oshirildi. Milliy qadriyatlarimiz, urf-odatlarimiz, tarixiy an'analarimiz, muqaddas ziyoratgohlarimiz tiklana boshladi, milliy tilimiz davlat tili sifatida qabul qilinib, rivojlanishining huquqiy va mafkuraviy asoslari yaratildi. Shularning natijasida jamiyatda mafkuraviy yangilanish yuzaga kela boshladi. Ijtimoiy hamkorlik va millatlararo totuvlik, dinlararo tolerantlik vujudga keldi.

G'oyaviy immunitet — shaxsning e'tiqodi, ishonchi va manfaatli qarashlariga yot bo'lgan fikr va tashviqotlarga qarshi tura olishni

ta'minlovchi ma'naviy zaxirasidir. Hozirgi davrga xos g'oyaviy kurash turli usul va ko'rinishlarda namoyon bo'lmoqda. Tashviqot samarasini oshirish maqsadida nafaqat zamonaviy texnologiya, balki psixologiya fanining yutuqlaridan ham keng foydalanilmoqda. Lekin har qanday tashviqot va targ'ibot ta'sirchanligi oxir-oqibatda shaxsning ma'naviy yetukligi, g'oyaviy jihatda shakllangani uzviy bog'liqdir. Shaxsning g'oyaviy ta'sirga beriluvchanligi, avvalambor, unda g'oyaviy bo'shliqning mavjudligidan dalolat beradi.

1. Ijtimoiy-siyosiy omillar. Bu omillarning xususiyati jamiyatda sodir bo'layotgan ijtimoiy, iqtisodiy va siyosiy o'zgarishlar bilan belgilanadi. Bu guruh omillarini belgilovchi manbaalarni o'z navbatida, yana ikki toifaga ajratish mumkin. Birinchi toifaga siyo-siy va iqtisodiy sabablar kiradi va ular ma'naviy jabha shakllanishiga ijobiy yoki salbiy ta'sir ko'rsatishi ham mumkin. Masalan, jamiyatning iqtisodiy va siyosiy jihatdan yangilanish davri madaniy qadriyatlarga ta'sir etmasdan qolmaydi. Ikkinchi toifaga esa jamiyatda ijobiy mazmundagi ijtimoiy va madaniy an'analarning mavjudligi va ularni rivojlantirishga alohida e'tibor, amalda ijtimoiy adolat tamoyillarining hukm surishini ta'minlash kabilarni kiritish mumkin. Birinchi toifa omillarni boshqarish ancha mushkul bo'lib, ular ma'naviy qadriyatlar rivojlanishi uchun shart-sharoit sifatida mavjud bo'ladi. Iqtisodiy, siyosiy sohalarda istiqbolli kelajakka ishonch ma'naviy barkamollikni rivojlantirishga ijobiy ta'sir etadi. Iqtisodiy omillar qadriyatlarni saqlab qolishga salbiy ta'sir ko'rsatgan davrda esa ijtimoiy-madaniy sohani faollashtirish zarur. Bunday faollik an'analarni yanada rivojlantirishda, qadriyatlar va hayot tarzini targ'ib etishda, tarbiyaviy ishlarni kuchaytirishda namoyon bo'ladi.

2. Ijtimoiy-psixologik omillar. Inson bevosita muloqotda bo'ladigan ijtimoiy guruhlar, shaxslararo munosabatlar, shaxs yashayotgan oilaviy muhit, shaxsning rasmiy (tashkilot, muassasa) hamda norasmiy (do'stlar, yaqinlari) tarzda ijro etadigan rollari, oiladagi o'z mavqei-dan qoniqishi, shaxs yashaydigan oilaning boshqa oilalar, guruh va jamoalar bilan aloqasi kabilar ushbu guruh omillarini tashkil etadi.

3. Psixologik omillar. Shaxs sifatida iqtisodiy, shaxslararo, oilaviy va shu kabi muammolarni mustaqil tarzda hal eta olish, o'z-o'zini anglash va nazorat etishning rivojlanganligi, zo'riqishlarga chidamlilik,

o'zgaruvchan sharoitga tez moslasha olish va muammoli vaziyatlarda tez yechim topa olish qobiliyati, ichki nizo va ziddiyatlarga moyillikning sustligi, motivatsiya va ehtiyojlar tizimining shakl-langanligi kabi ko'rsatkichlar inson ma'naviy yetukligi shakllanishini ta'minlovchi psixologik omillardir.

Yot g'oyalarga qarshi turish, avvalambor, insonning ishonch-e'tiqodi bilan chambarchas bog'langan. Shuning uchun o'z g'oyasiga ishonch tuyg'usini shakllantirishda yoshlarning hayotga bo'lgan qarashlari va e'tiqodini mustahkamlash yetakchi o'ringa chiqadi.

Bunday yondashuv esa shaxs qadriyatlari shakllanishini bilish, qadriyatlar tizimiga xos bo'lgan ichki mexanizmlar faoliyatini tahlil etish zaruratini qo'yadi.

Insoniyat ayni milliy hudud doirasida o'z an'ana va xulq me'yorlarini saqlaydi, ularni rivojlantiradi va keyingi avlodga o'rgatadi. Xulqning me'yoriy jihatlari, an'ana va odatlar muayyan g'oya asosida birlashadi va turli qadriyatlarda o'z aksini topadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Maxmudova Z.M., Olimov L.Ya. Social Psychological Characteristics Of Psychological Defenses Manifested In Adolescents In Extreme Situations. Вестник интегративной психологии журнал для психологов. Выпуск № 22, 2021 г. С 233-237.
2. Olimov L, Avezov O. Social Psychological Characteristics Of Psychological Defenses Manifested In Adolescents In Extreme Situations. International Journal of Scientific & Technology Research. volume 9, issue 02, february 2020. P 2784-2786.
3. Olimov L.Ya, Maxmudova Z.M. Psychological peculiarities in stressful situations and social psychological features of coping behavior manifestation. "Science and Education" Scientific Journal. February 2022/ Volume 3 Issue 2. www.openscience.uz 1324-1333.
4. Olimov L.Ya. Psixodiagnostika va psixometrika asoslari. Darslik. "Durdon" nashriyoti. Buxoro. 2021. -B. 747.
5. Olimov L.Ya. Umumiy psixodiagnostika. "Durdon" nashriyoti. Buxoro. 2020. -B. 1103.

6. Олимов Л.Я. Социально-психологический подход к исследованию конфликтов. Вестник интегративной психологии (журнал для психологов). 2019 год, Выпуск 19. 379-381 ст.

**ОЛИЙ ТАЪЛИМ ТАШКИЛОТЛАРИ ТАЛАБАЛАРИГА
ИННОВАЦИОН ТАЪЛИМ АСОСИДА ДАРС ЖАРАЁНИНИ
ТАШКИЛ ЭТИШНИНГ ПЕДАГОГИК ИМКОНИАТЛАРИ**

Насимова Зарина Исомиддин қизи

*Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика университети
таянч докторанти*

Бугунги кунда илм-фан, техника ва ишлаб чиқариш соҳаларининг тез суръатларда жадаллик билан ривожланиши таълим тизими ходимларидан таълим тарбия сифатини мазмун жиҳатдан янги босқичга кўтаришни талаб этиб, ҳар бир тизим ходими, айниқса ўқитувчилар зиммасига янада юксак маъсулият ва вазифаларни юклайди.

Таълим тарбия тизимининг бугунги кундаги асосий вазифаси ўқувчиларни Ватанимизни севадиган, ўз билими ва истеъдодига суянадиган ҳамда замонавий ахборот коммуникация технологиялардан фойдаланган ҳолда мустақил равишда пухта билим оладиган, Ўзбекистоннинг қудратли давлат бўлишига ўз ҳиссасини қўшадиган, ҳар томонлама баркамол, соғлом қилиб тарбиялашдан иборат. Мазкур вазифалар энг аввало самарали дарслар орқали амалга оширилади.

Тараққиёт ўз шиддати билан ҳаёт тизимга кириб келаётган бир пайтда мураккаб техника ва технологиялар фарзандларимиз онгу-шууридан ҳам мустаҳкам ўрин эгалламоқда. Бундай вазиятда талабага бирор янги билим бериш, уни ўқиш ва изланишга ўргатиш учун ўқитувчидан жуда катта маҳорат талаб қилинмоқда. Табиийки, бу жараён касбини севган ардоқлаган, ўзини ҳурмат қилган ҳар бир педагогни изланишга, янгидан янги педагогик усул ва услублар, технологияларни ўрганишга, кашф қилишга ундамоқда.

И.П.Подласий фикрига кўра, таълим инновационлари қуйидаги ўзгаришларга олиб келади:

- педагогик тизимнинг тамомила ўзгариши;
- ўқув жараёнининг ўзгариши;
- педагогик назариянинг ўзгариши;

Янги Ўзбекистонда маънавий тараққиёт асосларини кучайтиришнинг долзарб масалалари

- ўқитувчи фаолиятининг ўзгариши;
- ўқувчи (талаба) фаолиятининг янгиланиши;
- педагогик технологиянинг ўзгариши;
- таълим мазмунининг янгиланиши;
- ўқитиш шакл, метод ва воситаларининг ўзгариши;
- таълим тизими бошқарувнинг ўзгариши;
- таълим мақсади ва натижаларнинг ўзгариши.⁴¹

Олий таълим муассасаларида таълим жараёнига инновацияларни татбиқ этиш профессор - ўқитувчиларнинг инновацион фаолиятдан бошланади. Чунки ўқитувчи таълим ва тарбия жараёнининг етакчиси, ташкилотчиси бўлиб унинг инновацион маданияти, ташаббускорлиги, ижодий фаоллиги, инноваторликка бўлган интилиши таълим тизимини ривожлантиришнинг асосий омилларидан бири ҳисобланади. Инновациялар илмий-амалий жиҳатдан асосланган, бирон бир соҳада аниқ мақсадга қаратилган ҳамда амалий татбиқ этишга йўналтирилган юқори самарадорликка эга янгилик ҳисобланади. Педагогик инновация дейилганда самарали натижага эришиш мақсадида таълим тарбия жараёнига янгиликлар, ижобий ўзгаришлар киритиш тушунилади. Педагогик инновациялар таълим амалиётида ҳамда олим ва педагогларнинг ижодий фаолияти натижасида вужудга келади. Инновация ҳар томонлама пухта режалаштирилган, ўқув жараёнига мақсадли киритилаётган янги таълимий амалиёт (янги тартиб, услуб, метод, метадология, технология ва бошқалар) ҳисобланади. Инновациянинг ўзига хос хусусияти қуйидагилар ҳисобланади:

- инновациялар доимо долзарб муаммонинг янги ечимини ўз ичига олади;

- улардан фойдаланиш янги сифатли натижаларни олиш имконини беради;

- инновацияларни татбиқ этиш тизимдаги барча компонентларнинг сифатининг ўзгаришларига олиб келади.

Мухтарам Президентимиз Ш.М.Мирзиёевнинг

---

⁴¹ Инновацион таълим технологиялари / Муслимов Н.А., М.Усмонбоева, Д.Сайфуров, А.Тўраев.- Т.: “Сано стандарт” нашриёти, 2015. – 10-13 берлар

Янги Ўзбекистонда маънавий тараққиёт асосларини
кучайтиришнинг долзарб масалалари

МУНДАРИЖА

	<i>Минҳожиддин МИРЗО</i>	СЎЗ БОШИ ЎРНИДА	3
1-ШЎЪБА: «ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН — МАЪРИФАТЛИ ЖАМИЯТ» КОНЦЕПЦИЯСИНИ АМАЛГА ОШИРИШДА МАЪНАВИЙ ТАРБИЯНИНГ УЗВИЙЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШНИНГ МАЪНАВИЙ- МАЪРИФИЙ АСОСЛАРИ			
1	<i>Ж.Т.Шермухамедова</i>	ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОНДА МАЪНАВИЙ ТАРАҚҚИЁТ АСОСЛАРИНИ КУЧАЙТИРИШДА РАҲБАР КАДРЛАРНИНГ РОЛИ	5
2	<i>Г.Н.Наврўзова</i>	БАҲОУДДИН НАҚШБАНД МАЪРИФАТГА ОИД КАЛОМЛАРИНИНГ ЁШЛАР ТАРБИЯСИДАГИ АҲАМИЯТИ	11
3	<i>М.Д.Пардаева</i>	ХОЖА АБДУЛХОЛИҚ ФИЖДУВОНИЙ АСОСЛАГАН КАМОЛОТ ЙЎЛИ АЛИШЕР НАВОИЙ ТАЛҚИНИДА	14
4	<i>Ҳ.Ю. Саломова</i>	МАЪНАВИЙ ИЛМИЙ МЕРОС ВА ШИФОКОРЛИК ОДОБИ	18
5	<i>G.S.Yunusova</i>	SHARQ MUTAFAKKIRLARI ASARLARIDA INSON MONIYATI TALQINI	22
6	<i>Э.Зоиров</i>	АБДУЛХОЛИҚ ФИЖДУВОНИЙ ТАЪЛИМОТИНИНГ КОМИЛ ИНСОН ТАРБИЯСИДАГИ АҲАМИЯТИ	26
7	<i>Ф.Н.Ходжаева</i>	«YANGI O‘ZBEKISTON— MA’RIFATLI JAMIYAT» KONSEPSIYASINI AMALGA OSHIRISHDA MA’NAVIY TARBIYANING UZVIYLIGINI TA’MINLASHNING MA’NAVIY-MARIFIY ASOSLARI AHMAD G‘AZZOLIY ASARLARI MISOLIDA	31
8	<i>Л.П.Мухамеджано- ва</i>	ШАРҚ АЛЛОМАЛАРИ, МАЪРИФАТПАРВАРЛАРИНИНГ МАЪНАВИЙ МЕРОСИ ВА УЛАРНИНГ ЖАҲОН ЦИВИЛИЗАЦИЯСИГА ҚЎШГАН ҲИССАСИ	33
9	<i>М.Раҳмонова</i>	ФИТРАТНИНГ МАЪРИФАТ ВА ТАЪЛИМ-ТАРБИЯГА ОИД ФАОЛИЯТИ	39
10	<i>А.Ҳ. Ҳамроев</i>	МУСУЛМОНЛАР ЭЪТИҚОДИНИ	45

Янги Ўзбекистонда маънавий тараққиёт асосларини
кучайтиришнинг долзарб масалалари

		ТУЗАТГАН АЛЛОМА	
11	<i>М.Б. Соипова</i>	ШАРҚ МУТАФАККИРЛАРИНИНГ БАРКАМОЛ АВЛОД ТАРБИЯСИ ХУСУСИДАГИ ҚАРАШЛАРИ	48
12	<i>Н.М. Касимова</i>	ЁШЛАРДА ТИББИЙ МАДАНИЯТНИ ШАКЛЛАНТИРИШНИНГ МАЪНАВИЙ АСОСЛАРИ	52
13	<i>М.М. Матчонова</i>	ИНСОН МАЪНАВИЙ КАМОЛОТИ АХЛОҚШУНОС МУТАФАККИРЛАР ТАЛҚИНИДА	56
14	<i>Л.П. Мухамеджано- ва</i>	БУХОРОЛИК МАЪРИФАТПАРВАР САДРИ ЗИЁНИНГ ШАХСИЙ КУТУБХОНАСИ	59
15	<i>С.С. Ҳамроев</i>	ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ЯНГИ ТАРАҚҚИЁТ БОСҚИЧИДА ИЖТИМОЙ ҲИМОЯЛАШНИНГ УСТУВОРЛИГИ	65
16	<i>Т.В. Худойқулов, Ж.О'Ro'ziqulov</i>	YANGI O'ZBEKISTONNI MA'RIFATLI JAMIYATGA AYLANTIRAMIZ	69
17	<i>Н.Р. Махмудова</i>	УЗЛУКСИЗ МАЪНАВИЙ ТАРБИЯ КОНЦЕПЦИЯСИНИНГ АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ	72
18	<i>S.N. Abdullayeva</i>	AHMAD IBN UMAR IBN MUHAMMAD XIVAQIY AL-XORAZMIYNING MA'NAVIY MEROSI	77
19	<i>N. Pulatova</i>	ON THE CHARACTERISTICS OF HUMAN CHARACTERISTICS	81
20	<i>N. Boltayeva, N. Pulatova</i>	GREAT REPRESENTATIVE OF THE RENAISSANCE ERA	84
21	<i>М.Махмудова, N. Pulatova</i>	BERUN'S TORCH OF INTELLIGENCE...	86
22	<i>В.В. О'разов</i>	ANTI-K FALSAFADA ERKINLIK G'OYASI TAKOMILI	88
23	<i>Z.R. Sayliyeva</i>	HAZRAT ALISHER NAVOIY G'AZALLARIDA TARBIYA MASALASI	91
24	<i>М.А. Чориева</i>	ПРИМЕНЕНИЕ И КОНЦЕПЦИЯ МУДРОСТИ И ФИЛОСОФИИ В ШАХНАМЕ	95
25	<i>М.Рахмонова</i>	SHARQ MUTAFAKKIRLARI ILMIY- MA'NAVIY MEROSINING AHAMIYATI	100

Янги Ўзбекистонда маънавий тараққиёт асосларини
кучайтиришнинг долзарб масалалари

2- ШЎЪБА: ТАРҒИБОТ-ТАШВИҚОТ ИШЛАРИНИ ТАШКИЛ ЭТИШНИНГ ТАЪСИРЧАН, КРЕАТИВ ВА ИННОВАЦИОН УСЛУБЛАРИНИ ҚЎЛЛАШДА МАЪНАВИЯТ ВА МАЪРИФАТ ТАРҒИБОТЧИЛАРИНИНГ РОЛИ			
26	<i>Х.Х.Жабборов</i>	ТАРҒИБОТ ТАДБИРЛАРИНИ НАТИЖАДОРЛИГИНИ ОШИРУВЧИ ТАЪСИРЧАН ПСИХОЛОГИК ВОСИТАЛАР	103
27	<i>Sh.B.Murtozayev, B.A. Axtamov</i>	BARKAMOL AVLOD TARBIYASI VA FUKAROLIK JAMIYATI	110
28	<i>L.Ya.Olimov</i>	YOSHLAR ONGIDA MAFKURAVIY IMMUNITETNI SHAKLLANTIRISHNING ZAMONAVIY PSIXOLOGIK OMILLARI	112
29	<i>З.И.Насимова</i>	ОЛИЙ ТАЪЛИМ ТАШКИЛОТЛАРИ ТАЛАБАЛАРИГА ИННОВАЦИОН ТАЪЛИМ АСОСИДА ДАРС ЖАРАЁНИНИ ТАШКИЛ ЭТИШНИНГ ПЕДАГОГИК ИМКОНИАТЛАРИ	117
30	<i>Н.Э.Азимова</i>	ГЛОБАЛЛАШУВ ЖАРАЁНЛАРИ ВА УНИНГ ЗАМОНАВИЙ ШАРОИТЛАРДА ТАРБИЯГА ТАЪСИРИ	120
31	<i>У.М.Рўзиев, М.У.Музаффарова</i>	ЎСПИРИНЛАРДА ҚЎРҚУВ, ИЖТИМОЙ ФОБИЯ БИЛАН БОҒЛИҚ ҲОЛАТЛАРНИНГ ПСИХОЛОГИК БЕЛГИЛАРИ ВА КОРРЕКЦИЯСИ	123
3-ШЎЪБА: ЁШЛАР ҚАЛБИДА БАҒРИКЕНГЛИК, ШУКРОНАЛИК РУҲИНИ ТАРБИЯЛАШДА ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИНИНГ ЎРНИ			
32	<i>С.Ҳ.Нажимова</i>	ОИЛА-МАҲАЛЛА-ТАЪЛИМ ҲАМКОРЛИГИНИ МОДЕРНИЗАЦИЯ ҚИЛИШНИНГ АСОСИЙ ОМИЛЛАРИ	129
33	<i>Г.Ҳ.Ҳамроева</i>	ЁШЛАР ТАРБИЯСИДА ЎЗАРО ҲАМКОРЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШДАН КУЗАТИЛАЁТГАН ИСТИҚБОЛЛИ МАСАЛАЛАР	131
34	<i>Н.Р.Мирсаевурова</i>	ЁШЛАР МАЪНАВИЙ ТАРБИЯСИДА ОЛИЙ ТИББИЙ ТАЪЛИМНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ВА МОДЕРНИЗАЦИЯ ҚИЛИШНИНГ АҲАМИЯТИ	135

Янги Ўзбекистонда маънавий тараққиёт асосларини
кучайтиришнинг долзарб масалалари

35	<i>З.Б.Набиева</i>	МАМЛАКАТИМИЗДА ТАЪЛИМ СОҶАСИНИ ЗАМОН ТАЛАБЛАРИ АСОСИДА ЯНАДА ТАКОМИЛЛАШТИРИШНИНГ МАЪНАВИЙ АСОСЛАРИ	139
36	<i>Н.Х. Алимова</i>	ЁШЛАР МАЪНАВИЙ ТАРБИЯСИДА УЧЯҚДИЛЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ	143
37	<i>Д.С.Сайдуллаева</i>	ТИББИЙ ЁРДАМ КЎРСАТИШ ЗАМОНАВИЙ ТИЗИМИНИ ШАКЛЛАНТИРИШНИНГ ИНСОН САЛОМАТЛИГИНИ МУҶОААЗА ҚИЛИШДАГИ ЎРНИ	147
38	<i>Z.S.Elov, Yu.R.Barnoeva</i>	VOYAGA YETMAGANLAR IJOYATCHILIGINING IJTIMOIIY PSIXOLOGIK OMILLARI	151
39	<i>Г.П.Акбарова, Н.О.Адилова</i>	ЁШЛАР ТАРБИЯСИ УЗВИЙЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШДА АСОСИЙ МЕТОДОЛОГИК ВА КОНЦЕПТУАЛ ЁНДАШУВЛАР	155
40	<i>Х.М.Халтурсунова</i>	МАМЛАКАТИМИЗДА БАРКАМОЛ АВЛОД ТАРБИЯСИДА МЕЪРИЙ ҲУЖЖАТЛАР ИШЛАБ ЧИҚИЛИШИ ВА АМАЛГА КИРИТИЛИШНИНГ АСОСИЙ БОСҚИЧЛАРИ	160
41	<i>F.F.Ganjiev</i>	МАКТАВГАЧА ТАЪЛИМ TASHKILOTI TARBIYACHILARIDA IJTIMOIIY- PSIXOLOGIK KOMPETENTLIK OMILLARINI RIVOJLANTIRUVCHI PSIXOKORREKSION DASTUR SAMARADORLIGI	164
42	<i>F.A.Ismatova, Z.S.Elov</i>	ICHKI ISHLAR BOSHQARMASI XODIMILARI KASBIY FAOLIYATINING PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI	168
43	<i>Д.С.Сайдуллаева</i>	МАМЛАКАТИМИЗДА МИЛЛИЙ ТИББИЁТ ВА ФАРМАЦЕВТИКА ТАЪЛИМИНИ МОДЕРНИЗАЦИЯ ҚИЛИШНИНГ ИНСОН КАМОЛОТИДАГИ АҲАМИЯТИ	173
44	<i>Қ.О.Худойбердиева</i>	ТАЪЛИМГА ИННОВАЦИОН ЁНДАШУВНИНГ ИЖТИМОИЙ- ПЕДАГОГИК ЗАРУРАТИ	176

Янги Ўзбекистонда маънавий тараққиёт асосларини
кучайтиришнинг долзарб масалалари

45	<i>Н.Д.Ёқуббоева</i>	ТИББИЙ ТАЪЛИМ УЗЛУКСИЗЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШ СТРАТЕГИЯСИДА КУЗАТИЛАЁТГАН ИСТИҚБОЛЛИ МАСАЛАЛАР	179
46	<i>Н.Э.Азимова, Г.Жумаева</i>	КАСБИЙ ТАЪЛИМ ЎҚИТУВЧИЛАРИНИ ТАЙЁРЛАШНИНГ ЯНГИ ПЕДАГОГИК ТЕХНОЛОГИЯЛАРИНИ ИШЛАБ ЧИҚИШ ВА УЛАРНИ ЎҚУВ- ТАРБИЯВИЙ ЖАРАЁНГА ТАТБИҚ ЭТИШ МУАММОЛАРИ	181
47	<i>Z.M.Maxmudova</i>	O‘SMIRLAR MA’NAVIYATINI SHAKLLANTIRISHNING IJTIMOIIY- PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI	186
48	<i>Sh.I.Nurmuradova</i>	THE ROLE OF HISTORICAL AND CULTURAL HERITAGE IN EDUCATION OF HIGHLY SPIRITUAL YOUNG PEOPLE IN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS	190
49	<i>Ж.Ж.Рамазонов</i>	ШАХСДА ЎЗИНИ ЎЗИ БОШҚАРИШИНИНГ ПСИХОЛОГИК ЖИҲАТЛАРИ	195
50	<i>Б.З. Уринова</i>	МУСТАҚИЛЛИК ДАВРИ ЎЗБЕКИСТОН ДАВРИЙ МАТБУОТИДА ТАРИХИЙ ШАХСЛАР ТАЛҚИНИ (СОҶИБҚИРОН АМИР ТЕМУР МИСОЛИДА)	200
51	<i>Л.П.Мухамеджано- ва, Н.Н.Содиқова</i>	БУХОРО МАЪРИФАТПАРВАРЛАРИНИНГ ИЛМ- ФАН ТАРАҚҚИЁТИДА ТУТГАН ЎРНИ (XIX аср охири- XX аср бошлари)	209
52	<i>Н.С.Абидова</i>	ХАВФСИЗЛИК, МИЛЛАТЛАРАРО ТОТУВЛИК, ДИНИЙ БАҒРИКЕНГЛИКНИ ТАЪМИНЛАШДА МАФКУРАВЙ ИММУНИТЕТИНИ ЮКСАЛТИРИШНИНГ ДОЛЗАРБ МАСАЛАЛАРИ (тиббиёт институтлари мисолида)	214
53	<i>Х.Х.Рахматова</i>	YOSHLARDA BAG‘RIKENGLIK, SHUKRONALIKG‘OYALARINI SINGDIRISHDA TASAVVUF TA’LIMOTINING AHAMIYATI	219

Янги Ўзбекистонда маънавий тараққиёт асосларини
кучайтиришнинг долзарб масалалари

54	<i>Д.Т.Исматуллаева</i>	ЁШЛАР ҚАЛБИДА БАҒРИКЕНГЛИК, ШУКРОНАЛИК РУҲИНИ ТАРБИЯЛАШДА АКАДЕМ МОБИЛЛИКНИНГ ЗАМОНАВИЙ УСУЛЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ ИМКОНИАТЛАРИ	223
55	<i>А.А.Собиров</i>	РОЛЬ ВЕРОТЕРПИМОСТИ И ПРОСВЕТИТЕЛЬСКИХ ПРИНЦИПОВ В РАЗВИТИИ НЕЗАВИСИМОГО УЗБЕКИСТАНА	226
4-ШЎЪБА: ХАВФСИЗЛИК, МИЛЛАТЛАРАРО ТОТУВЛИК, ДИНИЙ БАҒРИКЕНГЛИКНИ ТАЪМИНЛАШДА ЁШЛАР ФАОЛЛИГИНИ ОШИРИШ, МАФКУРАВИЙ ИММУНИТЕТИНИ ЮКСАЛТИРИШНИНГ ДОЛЗАРБ МАСАЛАЛАРИ			
56	<i>Х.Х.Жабборов</i>	МИЛЛИЙ ҚАДРИЯТЛАР АСОСИДА ЁШЛАРДА ИЖОБИЙ ФАЗИЛАТЛАРНИ ТАРБИЯЛАШНИНГ ГОЯВИЙ ВА ИЖТИМОИЙ-ПСИХОЛОГИК ОМИЛЛАРИ	231
57	<i>S.Kenjaev</i>	IMPORTANT ISSUES OF IMPROVING THE IMMUNITY OF SECURITY, INTERNATIONAL HARMONY, RELIGIOUS TOLERANCE IN THE STATE OF AMIR TIMUR	238
58	<i>S.Choriyeva</i>	MILLIY QADRIYATLARGA ASOSLANGAN TO'YLARIMIZ BUXORO SHAHRI TAVSIFIDA	241
59	<i>Н.Н.Рахматов</i>	АБУ АЛИ ИБН СИНОНИНГ МАЪНАВИЙ-АХЛОҚИЙ ТАРБИЯГА ОИД ҚАРАШЛАРИ	244
60	<i>С.Ж.Очилов М.А.Раҳмонова</i>	АЛИШЕР НАВОИЙ НУТҚ МАДАНИЯТИ ҲАҚИДА	249
61	<i>М.Д.Пардаева</i>	МАЪНАВИЯТ ЧИРОҒИ ҲЕЧ ҚАЧОН ЎЧМАЙДИ!	252

**"ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОНДА МАЪНАВИЙ
ТАРАҚҚИЁТ АСОСЛАРИНИ
КУЧАЙТИРИШНИНГ ДОЛЗАРБ
МАСАЛАЛАРИ"**

мавзуидаги республика илмий-назарий анжумани
материаллари

2022 йил 2 декабрь

Янги Ўзбекистонда маънавий тараққиёт асосларини
кучайтиришнинг долзарб масалалари

Янги Ўзбекистонда маънавий тараққиёт асосларини
кучайтиришнинг долзарб масалалари

Янги Ўзбекистонда маънавий тараққиёт асосларини
кучайтиришнинг долзарб масалалари
